

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 3/2003
15.1.2003

Asia Virkasuhteen irtisanomista ja virantoimituksesta pidättämistä koskeva oikaisuvaatimus

Päätös, johon haetaan oikaisua

Puolustusvoimat/Suomen Meripuolustusalue päätös 23.9.2002. Päätöksellä irtisanottiin sotilasammattihenkilö A:n virkasuhde virkamieslain 14 ja 25 §:n nojalla päättymään kuukauden kuluttua siitä, kun A on saanut päätöksen tiedoksi. Samalla A päätettiin virkamieslain 40 §:n nojalla pidättää virantoimituksesta päätöksen tiedoksiantopäivästä lukien

Päätöksen mukaan A oli työaikana alkoholin vaikutuksen alaisena työpaikallaan 14.8.2002. Hänen toimintansa ei ollut virkamiehelle sopivaa. Aikaisemmista hoitoonohjauksista huolimatta ongelma jatkuu edelleen. A:n työtehtävä on olennaisesti meriturvallisuuteen ja alueevalvontaan liittyvä, joten työtehtävässä on oltava vireä ja valpas.

Oikaisuvaatimus

A:n irtisanomista ja virantoimituksesta pidättämistä koskeva päätös on kumottava.

Irtisanomisen perusteeksi esitetyt tapahtumat johtuvat A:n tiedostamasta ja myöntämästä sairauden asteelle edenneestä alkoholiriippuvuudesta, jonka hallinnan A on tilapäisesti menettänyt osaksi työssä tapahtuneiden muutosten kuormittavuuden vuoksi. A on motivoitunut tiukkaan hoitoon sairauden saamiseksi jatkossa pysymään hallinnassa. Edellinen hoitojakso alkoi noin kaksi ja

puoli vuotta sitten, eikä A sen jälkeen ennen kuin 15.8.2002 ole syyllistynyt moitittavaan käyttäytymiseen. Työpaikan menettäminen on A:lle kohtuuton seuraus, uusi hoitoonohjaus olisi oikea menettely. A:n on vaikea 48 vuotiaana työllistyä muuhun ammattiin.

Vastine

Suomenlahden Meripuolustusalueen komentaja ja henkilöstöpäällikkö ovat antaneet vastineen, jonka mukaan A:n kohdalla ei ole kyse yksittäisestä tapahtumasta vaan usein toistuneesta tehtävien vakavasta laiminlyönnistä alkoholin takia. A on ohjattu hoitoon vuosina 1996 ja 2000. Jälkimmäisellä kerralla hänelle selvitetiin, että hänen virkasuhteensa tullaan irtisanomaan, ellei hän saa alkoholiongelmansa hallintaan. Tästä huolimatta hänet on jouduttu 14.8.2002 poistamaan tehtävistään alkoholin vaikutuksen alaisena ja häntä on rangaistu palvelusrikoksesta 30 kurinpitosakolla.

A toimii tilannevalvojana, missä vastuullisessa tehtävässä hän vastaa meriturvallisuudesta ja valtakunnan rajavalvonnasta. Mikäli A on merivalvontakeskuksessa palveluskelvottomana alkoholin takia, hän voi vaarantaa meriturvallisuutta mikä pahimmillaan voi aiheuttaa hengenvaarallisia tilanteita. A:n teot ovat osoittaneet hänet soveltumattomaksi tehtäväänsä niin, ettei hän voi irtisanomisaikana jatkaa virkansa hoitamista.

Vastaselitys

A:lle on varattu tilaisuus vastaselityksen antamiseen.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat lainkohdat

Valtion virkamieslain (750/94) 14 §:n mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Virkamiehen on käyttydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Saman lain 25 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen ei saa irtisanoa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava.

Virkamieslain 40 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan virkamies voidaan pidättää virantoimituksesta välittömästi irtisanomisen jälkeen, jos irtisanomisen perusteena oleva teko tai laiminlyönti osoittaa virkamiehen siinä määrin soveltumattomaksi tehtäväänsä, ettei virantoimitusta voida jatkaa tai jos virantoimituksen jatkuminen irtisanomisajan voi vaarantaa kansalaisen turvallisuuden.

Riidattomat tosiseikat

A on myöntänyt, että hänellä on vuosia jatkunut alkoholiongelma. A on tämän ongelmansa vuoksi ohjattu hoitoon vuosina 1996 ja 2000. A on ollut hoitoon motivoitunut. A on kuitenkin 14.8.2002 kiistatta ollut työpaikallaan Upinniemmen Merivalvontakeskuksessa alkoholin vaikutuksen alaisena siten, että hänen puhalluskokeensa on osoittanut veren alkoholipitoisuudeksi 1,5 promillea. A:n tehtävänä on toimia tilannevalvojana ja tässä tehtävässä vastata meriturvallisuudesta ja valtakunnan rajavalvonnasta.

Oikeudellinen arvio

Edellä selostetuista irtisanomisen perusteena olevista tosiseikoista ei sinänsä ole riitaa. Harkittavaksi jää, onko A:n esiintyminen alkoholin vaikutuksenalaisena tilannevalvojan työtehtävissään ollut niin vakava virkatehtävien laiminlyönti, että se muodostaa virkamieslain 25 §:ssä tarkoitetun irtisanomisperusteen. Tässä tapauksessa harkinnassa on kiinnitettävä huomiota siihen, kuinka usein alkoholin käyttö työpaikalla on toistunut, mikä vaikutus sillä on ollut tai on voinut olla työtehtävien hoitoon ja onko A:lle aiemmin huomautettu alkoholin käytöstä. Ratkaisevaa on tilanteen kokonaisarvio eli se, onko irtisanominen kohtuullinen seuraamus kun otetaan huomioon A:n käyttäytyminen, työtehtävien laatu ja työnantajan aiemmat toimenpiteet A:n alkoholinkäytön saamiseksi hallintaan.

A:n alkoholiongelma on ilmennyt jo vuonna 1995. Hänet on ohjattu ongelmansa vuoksi hoitoon kaksi kertaa eli vuosina 1996 ja 2000. Hoidoista on ollut apua mutta A ei kuitenkaan ole saanut alkoholiongelmaansa pysyvästi hallintaan. A:lla on työtehtävissään suuri vastuu meriturvallisuudesta ja rajavalvonnasta. Työtehtävien laiminlyöminen tai niiden hoitaminen alkoholin vaikutuksen alaisena voi vakavasti vaarantaa muiden henkilöiden turvallisuutta. Ottaen huomioon A:n alkoholiongelman pitkäaikaisuus, se ettei aikaisemmista hoitajaksoista ole ollut pysyvää apua ja A:n työtehtävien vastuullisuus, työnantajalla on ollut virkamieslain 25 §:n mukainen peruste irtisanoa A:n virkasuhde sen sijaan että A olisi vielä uudestaan ohjattu hoitoon. A:n esiintyminen päihtyneenä työtehtävissä on osoittanut hänet sopimattomaksi hoitamaan tilannevalvojan virkaa. Tämän vuoksi työnantajalla on ollut virkamieslain 40 §:n 1 momentin 4 kohdan tarkoittama peruste pidättää A virantoimituksesta irtisanomisajaksi.

Päätös

Oikaisuvaatimus hylätään.

Sovellettavat lainkohdat

Valtion virkamieslaki 14 §, 25 § 1 momentti ja 40 § 1 momentti 4 kohta

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja siihen osallistuivat puheenjohtaja Jukarainen, jäsenet Kulla, Äijälä, Staffans, M. Nieminen, Komulainen ja Sipiläinen sekä varajäsen Merikalla.